

Ε 23.3.93 Όταν ο δήμαρχος άφησε ανεξόφλητο τον Κόντογλου

Κυκλοφόρησε ο β' τόμος των «Μορφών της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας»

Είκοσι ένα πορτρέτα συγγραφέων και ποιητών περιλαμβάνει ο δεύτερος τόμος «Κορυφαίες Μορφές της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας-Άγνωστες πτυχές της ζωής του» του δημοσιογράφου Μάνου Χωριανόπουλου, που μόλις κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Σμυρنيωτάκης». (Ισαρίθμα πνευματικά πορτρέτα περιείχε και ο πρώτος τόμος)

Τάσος Αθανασιάδης, Οδυσσέας Ελύτης, Γιώργος Θεοτοκάς, Κωνσταντίνος Θεοτόκης, Μ. Καραγάτσης, Φώτης Κόντογλου, Μιλτιάδης Μαλακάσης, Σπύρος Μελάς, Ρίτα Μπούμη-Παπά, Παύλος Νιρβάνας, Γιάννης Χατζίνης, Κώστας Ουράνης, Μιχάλης Περάνης, Θανάσης Πετσάλης, Παντελής Πρεβελάκης, Γιάννης Ρίτσος, Δημήτρης Σιατόπουλος, Μιχάλης Στασινόπουλος, Τατιάνα Σταύρου, Άγγελος Τετζάκης, Κωνσταντίνος Χατζό-

πουλος. Σ' αυτές τις προσωπικότητες αναφέρονται τα κείμενα του δεύτερου τόμου, που συνοδεύονται από στοιχεία άγνωστα πολλές φορές: ανέκδοτα, χιουμοριστικές παρενθέσεις, προσωπικές συνήθειες, φιλικές σχέσεις, ερωτικοί δεσμοί, αφηγήσεις επωνύμων προσώπων, από το στενό οικογενειακό ή φιλικό περιβάλλον των προαναφερθέντων λογοτεχνών.

Στη χθεσινή παρουσίαση του βιβλίου στην ΕΣΗΕΑ, ο δημιουργός του ανέφερε ένα άγνωστο περιστατικό για το «σταυροφόρο της Ορθοδοξίας και της Ρωμοσύνης», τον Φώτη Κόντογλου. Το 1938, επί δημαρχίας Κώστα Κοτζιά, ο Κόντογλου με τους διαπρεπείς ομότεχνούς του Γουναρόπουλο και Παρθένη, ανέλαβαν - κατόπιν προτάσεως του δημάρχου - την τοιχογράφηση του δημαρχείου της οδού Αθηνάς.

Όταν τελείωσαν τα έργα τους εκεί, οι δύο άλλοι πληρώθηκαν κανονικά.

Ο Κόντογλου όμως, αν και φίλος του Κοτζιά, έμεινε ανεξόφλητος -λόγω ανέχειας - για ευθετότερο χρόνο. Υστερα ήρθε ο πόλεμος και το χρέος... έμεινε μέχρι σήμερα. Σε

σχετικό χειρόγραφο του - φωτοτυπία του υπάρχει στο βιβλίο - ο Κόντογλου σημειώνει:

«Το 'γραφα στο κουτί τα τσιγάρα αγανακτισμένος για τα μαρτύρια που μου κάνουν οι αποκτηνωμένοι αυτοί άνθρωποι, μη πληρώνντάς με για τις ζωγραφιές που έκανα στη Δημαρχία. Το 'γραψα στο δρόμο, στις 22 Αυγούστου 1941».

Για το βιβλίο και το συγγραφέα του μίλησαν χθες: Ο επίτιμος πρόεδρος της Εθνικής Εταιρείας Λογοτεχνών Πέτρος Γλέζος («είναι μια χρησιμότερη λογοτεχνική προσφορά») οι δημοσιογράφοι-συγγραφείς Νέστορας Μάτσας («καίριος ουσιαστικός λόγος, με θέρη και εντιμότητα») και Στέλιος Αρτεμάκης («έργο οράματος και καρδιάς, βαθύτατα ελληνικό, που υπηρετεί την ύψιστη μεγαλειότητα του πνεύματος»). Αποσπάσματα από το βιβλίο διάβασε ο ηθοποιός Βασίλης Παπανίκας. Στην εκδήλωση ήταν παρόντες, η υφυπουργός Υγείας Φάνη Πάλη-Πετρολά, βουλευτές, ακαδημαϊκοί, δημοσιογράφοι κ.ά.

